

Ö?retmen Aday? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Aday? Tutum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26908>

Özet

Ö?retmen Aday? Tutum Ölçe?i, **tutum** ölçmeye yönelik geli?tirilm? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Zübeyde Cem-Gönül taraf?ndan 2002 y?l?nda haz?rlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda, özellikle **Biyoloji ö?retimi** alan?nda ö?retmen adaylar?nın çe?itli pedagojik ve mesleki konulara yönelik yakla??mlar?n? belirlemek amacıyla tasarlanm??tır. Ölçe?in geli?tirilmesi, laboratuvar kullan?m? ve bu çal??malarda kar??la??lan problemlere odaklanan kapsaml? bir ara?t?rman?n parçasıdır.

Ölçek, ö?retmen adaylar?nın mesle?e, ö?retim yöntemlerine ve materyal kullan?m?na ili?kin pozitif veya negatif e?ilimlerini nicel olarak saptamay? hedefler. Geli?tirme süreci, tutarlı ve geçerli bir ölçüm aracı oluturma prensiplerine dayanmaktadır, ancak ölçe?in spesifik madde say?s?, derecelendirme sistemi veya detaylı psikometrik özellikleri (geçerlik ve güvenirlik katsayılar?) özet kaynaklarda belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen aday?, tutum ölçe?i, **biyoloji ö?retimi**, **laboratuvar** kullan?m?, pedagoji, mesleki **tutum**.

Yazarlar

Zübeyde Cem-Gönül.

Amaç

Ö?retmen Aday? Tutum Ölçe?i'nin temel amacı, ö?retmen adaylar?nın, özellikle de Biyoloji alan?ndaki adaylar?n, mesleki yeterliliklerini etkileyecek kritik ö?retim uygulamalar?na (örne?in, **laboratuvar** temelli çal??malar) yönelik mevcut tutum düzeylerini saptamaktır. Bu saptama, e?itim fakültelerinde verilen pedagojik e?itimin etkinli?ini de?erlendirmek ve potansiyel olarak probleml? alanlar? belirleyerek müdahale stratejileri geli?tirmek için önemlidir.

Ölçek, adaylar?n laboratuvar çal??malar?na kar?? duyduklar? motivasyonu, bu çal??malar?n ö?retimdeki önemine dair inançlar?n? ve laboratuvar ortam?nda kar??la??lan zorluklara yönelik yakla??mlar?n? ölçerek, onların gelecekteki ö?retmenlik performanslar? hakkında öngörüler sa?lamay? amaçlamaktadır.

Yapı

Ö?retmen Aday? Tutum Ölçe?i, psikolojideki **tutum** yap?s?n? ölçmek üzere geli?tirilm?tir. Tutum,

bir bireyin belirli bir nesne, ki?i, durum veya fikre kar?? sahip oldu?u bili?sel, duygusal ve davran??sal e?ilimlerin organize olmu? bir de?erlendirmesidir. Bu ölçek ba?lam?nda, ölçülen yap? muhtemelen çok boyutludur ve ?unlar? içerebilir:

Bili?sel Bile?en: Laboratuvar çal??malar?n?n gereklili?i ve faydalar? hakk?ndaki inançlar.

Duygusal Bile?en: Laboratuvar ortam?nda çal??maya kar?? hissedilen kayg?, ilgi veya memnuniyet.

Davran??sal E?ilim: Laboratuvar çal??malar?n? ders planlar?na dahil etme veya bu çal??malara kat?lma isteklili?i.

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n pedagojik yakla??mlar?n? ve mesleki kimlik geli?imlerini yans?tan karma??k bir psikolojik yap?y? ölçmektedir.

Geçerlik

Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmis? olmas?na ra?men, kaynak özetinde spesifik geçerlik katsay?lar?na (örne?in, yap? geçerli?i, kapsam geçerli?i) dair do?rudan bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak, akademik bir çal??ma olan tez sürecinde, ölçe?in geçerli?ini sa?lamak için çe?itli ad?mlar at?lm?? olmalıdır.

Tipik olarak, bu tür geli?tirme çal??malar?nda **uzman görü?ü** alınarak **kapsam geçerli?i** sa?lan?r. Ayr?ca, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amacıyla, **yap? geçerli?i** (örne?in, Faktör Analizi yoluyla) incelenmi? olmas? beklenir. Geçerlik çal??malar?n?n detaylar? için Cem-Gönül'ün (2002) orijinal tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak özetinde güvenilirlik katsay?lar?na (örne?in, Cronbach Alfa) ili?kin herhangi bir veri sunulmam??t?r. Ancak, bir tutum ölçe?inin geli?tirilmesi a?amas?nda, iç tutarlılı??n ve zaman içinde tutarlılı??n (test-tekrar test güvenirlili?) analiz edilmesi standart bir prosedürdür.

Geli?tirme a?amas?nda, ölçe?in maddelerinin ne kadar tutarlı oldu?unu gösteren iç tutarlılık analizleri yap?lm?? olmalıdır. Bu analizler, ölçe?in ölçtü?ü **tutum** yap?s?n?n ne kadar güvenilir ve hatas?z bir ?ekilde ölçüldü?ünü ortaya koyar. Güvenirlik çal??malar?na ait say?sal veriler, ölçe?in akademik kullan?m? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Ö?retmen Aday? Tutum Ölçe?i'nin yap?s?sal bütünlü?ünü ortaya koymak amacıyla **faktör analizi** (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?) kullan?lm?? olmas? muhtemeldir. Tutum ölçekleri genellikle birden fazla alt boyutu içerdi?inden, faktör analizi, ölçe?in kaç boyuttan olutu?unu ve her bir

maddenin hangi boyutu temsil etti?ini belirlemek için kullan?l?r.

Ölçe?in laboratuvar kullan?m?na yönelik tutumu ölçmesi nedeniyle, olası alt faktörler arasında "Laboratuvar?n Ö?retimdeki Önemi," "Laboratuvar Uygulamalar?na Yönelik Kayg?" veya "Laboratuvar Yönetimi Yeterlili?i" gibi boyutlar bulunabilir. Spesifik faktör yükleri ve varyans açıklama oranlar?, yalnızca tezin tam metninde mevcuttur.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental)

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak tutum ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm?? olması muhtemeldir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmen Adaylar? (Preservice Teachers)

Age Group: Genellikle 18-25 ya? aral???ndaki üniversite ö?rencileri (E?itim Fakültesi ö?rencileri).

Population Details: Dokuz Eylül Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü bünyesindeki ilgili bölümlerin ö?retmen adaylar?.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lar, verilen maddelere ne ölçüde kat?l?p kat?lmad?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen e?itimi, pedagojik formasyon, **e?itim** bilimleri, psikometrik araç, **laboratuvar** dersleri, yüksek lisans tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Dokuz Eylül Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye (Tezin yaz?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda **2002** y?I?nda geli?tirilmifitir. Ölçe?in akademik ve kâr amac? gütmeyen ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle tezin yazar? ve dan??man?n?n iznine tabidir. Ticari amaçl? kullan?mlar için yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in kullan?m? için standart bir ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Ölçe?in orijinal metninin (tez) kamuya aç?k olup olmad??? veya ek izin gerekip gerekmedi?i, Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi veya Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi arac?I???yla teyit edilmelidir.

Kaynaklar

Cem-Gönül, Z. (2002). *Biyoloji ö?retiminde laboratuvar kullan?m? ve laboratuvar çal??malar?nda kar??la??lan problemler*. (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Ö?retmen Aday? Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in spesifik maddeleri, sa?lanan kaynak özetinde yer almamaktad?r. Ölçek maddelerinin tam ve do?ru listesi için Cem-Gönül (2002) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezinin "Ekler" veya "Ölçek Geli?tirme" bölümlerine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Derecelendirme sistemi de kaynakta belirtilmemifitir. Tipik bir tutum ölçe?i maddesi format? ?u ?ekilde olabilir:

"Laboratuvar çal??malar?, Biyoloji konular?n?n anla??lmas? için kesinlikle gereklidir."

"Laboratuvar ortam?nda çal??mak bana heyecan vermektedir."

"Ö?retmen olarak laboratuvar derslerini yürütmekte zorlanaca??m? düşünüyorum."